

B) PRAVIDLA BEACHVOLEJBALU

Charakteristika hry

Beachvolejbal je sport hraný dvěma družstvy o dvou hráčích na pískovém hřišti rozděleném sítí. **Za zvláštních okolností je možno použít různých variant hry, aby byla dostupná pro každého.**

Účelem hry je poslat míč povoleným způsobem přes síť na zem do pole soupeře a zabránit soupeři udělat totéž.

Družstvo má tři odbití k vrácení míče (včetně tečování na bloku).

Míč je uveden do hry podáním: úderem do míče podávajícím přes síť do pole soupeře. Hra pokračuje až do okamžiku než se míč dotkne hřiště, letí mimo nebo se družstvo nepodaří vrátit míč předepsaným způsobem.

V beachvolejbalu družstvo, které vyhrálo rozebru, získá bod (tzv. rally point systém). Když přijímající družstvo vyhraje rozebru, získá bod a právo podávat. V tomto případě musí dojít ke změně podávajícího hráče.

Kapitola první - ZAŘÍZENÍ A VYBAVENÍ

HRACÍ PLOCHA (obr. č. 2b)

Hrací plocha zahrnuje hřiště a volnou zónu.

1.1 Rozměry

1.1.1 Hřiště je obdélník o rozměrech **16 x 8 m**, obklopený volnou zónou, která je na všech stranách minimálně 3m široká. Volný hrací prostor je bez jakýkoliv překážek až do minimální výšky 7m nad hrací plochou.

1.1.2 **Pro světové soutěže FIVB je hřiště obdélník o rozměrech 16 x 8 metrů, obklopený volnou zónou o minimální šířce 5m a maximálně 6 m od koncových/postranních čar a s volným hracím prostorem bez jakýkoliv překážek až do minimální výšky 12,5 m.**

1.2 Povrch hrací plochy

1.2.1 Terén musí být tvořen plošně srovnaným stejnorodým pískem bez kamenů, mušlí a čehokoliv jiného, představujícího riziko pořezání nebo zranění hráčů.

1.2.2 **Pro světové soutěže FIVB musí být písek nejméně 40 cm hluboký a složen z jemných a uvolněných zrn.**

Hrací povrch nesmí představovat jakékoliv nebezpečí zranění pro hráče.

1.2.4 **Pro světové soutěže FIVB by se měl písek přesít na přijatelnou zrnitost, ne moc hrubou, bez kamenů a nebezpečných částek. Neměl by být příliš jemný, aby neprášil a nelepil se na kůži.**

1.2.5 **Pro světové soutěže FIVB se pro případ deště doporučuje pla-chta k pokrytí centrálního kurtu.**

1.3 Čáry na hřišti

Hřiště je vymezeno dvěma postranními a dvěma koncovými čarami. Jak postranní tak koncové čáry jsou vyznačeny uvnitř rozměrů hřiště.

Není střední čára.

Všechny čáry jsou 5 až 8 cm široké.

Čáry musí mít barvu, která je ostře kontrastní s barvou písku.

Čáry by měly být pásky vyrobené z odolného materiálu, jejich ukotvení by mělo být z měkkého a pružného materiálu.

1.4 Zóna podání

Zóna podání je prostor za koncovou čarou a mezi prodloužením obou postranních čar. Hloubka zóny podání je vymezena koncem volné zóny.

1.5 Počasí

Počasí nesmí představovat jakékoliv nebezpečí zranění hráčů.

1.6 Osvětlení

Pro oficiální mezinárodní soutěže hrané v průběhu noci musí být osvětlení hrací plochy od 1000 do 1500 luxů měřeno ve výšce 1 m nad hracím povrchem.

Při světových soutěžích FIVB technický supervisor, supervisor rozhodčích a ředitel turnaje rozhodne, pokud by nějaká z výše uvedených podmínek představovala pro hráče jakékoliv nebezpečí zranění.

2 SÍŤ A SLOUPKY (obr. č. 3)

2.1 Síť

Síť je **8,50 m** dlouhá a 1,0 m (+/- 3 cm) široká, když je pověšená a napnutá, umístěna svisle nad osou ve středu hřiště. Je vyrobena z čtvercových ok o straně 10 cm. Na jejím horním i spodním okraji jsou v celé její délce přišité vodorovné pásky o šířce **7 až 10 cm** vyrobené z dvojitého plátna, přednostně v tmavomodré nebo pestré barvě. Každé ukončení horní pásky má otvor, skrze který prochází provaz, jenž upevňuje horní pásku ke sloupkům tak, aby byl horní okraj sítě natažený.

Uvnitř pásek jsou: pružná lanka, jak v horní tak i ve spodní, upevňující síť k sloupkům tak, aby byl horní a spodní okraj sítě napnutý. Je povoleno mít na těchto vodorovných páskách reklamní nápisy.

2.2 Postranní pásky

Dvě barevné pásky, 5 až 8 cm široké (stejně široké jako postranní čáry na hřišti) a 1,0 m dlouhé, jsou upevněny svisle na síti a umístěny nad každou postranní čárou. Jsou považovány za součást sítě. Na těchto postranních páskách jsou povoleny reklamní nápisy.

2.3 Anténky

Anténka je ohebná tyčka dlouhá 1,80 m, a o průměru 10 mm. Je vyrobena ze sklolaminátu nebo obdobného materiálu. Dvě anténky jsou upevněny na vnějších okrajích každé postranní pásky a umístěny na opačných stranách sítě (obr. č. 3).

Vrchních 80 cm každé anténky převyšuje síť a je označeno 10 cm širokými pruhy kontrastních barev, přednostně červené a bílé.

Anténky jsou považovány za součást sítě a ohraničují boční prostor přeletu (prav. 14.1.1; obr. č. 5).

2.4 Výška sítě

Výška sítě je 2,43 m pro muže a 2,24 m pro ženy.

Komentář: Výška sítě může být různá pro jednotlivé věkové kategorie.

Kategorie:	dívky	chlapci
16 a mladší	2,24 m	2,24 m
14 a mladší	2,12 m	2,12 m
12 a mladší	2,00 m	2,00 m

Výška sítě se měří ve středu hřiště měřicí tyčí. Výška sítě na obou jejích koncích (nad postranními čarami) musí být stejná a nesmí převyšit stanovenou výšku o více než 2 cm.

2.5 Sloupky

Sloupky, na kterých je upevněna síť, musí být kulaté, hladké a vysoké 2,55 m, pokud možno nastavitelné. Musí být upevněny k zemi ve vzdálenosti 0,7 - 1,0 m od každé postranní čáry po ochranné obložení sloupků. Upevnění sloupků k zemi pomocí ocelových lan je zakázáno. Na sloupcích musí být odstraněna všechna nebezpečná a překážející zařízení. Sloupky musí být obaleny polstrováním.

2.6 Doplňkové vybavení

Veškeré doplňkové vybavení je určováno směrnicemi FIVB.

3 MÍČ

3.1 Parametry

Míč musí být kulatý, vyrobený z pružného materiálu (kůže, umělé kůže nebo obdobného), který nepohlcuje vlhkost, tj. vhodnějšího pro venkovní podmínky, poněvadž utkáni mohou být hrána za deště. Uvnitř míče je duše vyrobená z gumy nebo jiného obdobného materiálu.

Schválené materiály umělé kůže jsou určeny předpisem FIVB.

Barva: jasně barvy (např.: oranžová, žlutá, růžová, bílá, apod.).

Obvod: 66 až 68 cm pro mezinárodní soutěže FIVB.

Váha: 260 až 280 g.

Vnitřní tlak: 171 - 221 mbar nebo hPa (0,175 - 0,225 kg/cm²).

3.2 Jednotnost míčů

Všechny míče použité v utkání musí být jednotné, pokud se týká jejich obvodu, váhy, tlaku, typu, barvy apod.

Oficiální mezinárodní soutěže musí být hrány s míči schválenými FIVB.

3.3 Systém tří míčů

Pro světové soutěže FIVB je používán systém tří míčů. V tomto případě je šest sběračů míčů umístěno v rozích volné zóny a za každým rozhodčím (obr. č. 10).

Kapitola druhá - ÚČASTNÍCI

4 DRUŽSTVA

4.1 Složení a záznam

4.1.1 Družstvo se skládá výlučně ze dvou hráčů.

4.1.2 Pouze dva hráči, kteří jsou zaznamenáni v zápise o utkání, se mohou účastnit utkání.

4.1.3 **Na světových soutěžích FIVB není "kaučování" během utkání dovoleno.**

4.2 Kapitán

Kapitán družstva musí být zaznamenán do zápisu o utkání.

5 VÝSTROJ HRÁČŮ

5.1 Výstroj

5.1.1 Výstroj hráčů se skládá ze "šortek" nebo plavek. Tričko nebo vrchní oblečení („tops“) je libovolné vyjma případů, kdy je určeno v propozicích turnaje. Hráči mohou mít čepici.

5.1.2 **Pro světové soutěže FIVB musí hráči stejného družstva nosit dresy stejné barvy a provedení v souladu s propozicemi turnaje.**

- 5.1.3 Dresy hráčů musí být čisté
- 5.1.4 Hráči musí hrát bosí, výjimky povolují rozhodčí.
- 5.1.5 Trička hráčů (nebo šortky, jestliže je hráčům povoleno hrát bez trička) musí být očíslovány 1 a 2. Číslo musí být umístěno na hrudi (nebo na přední straně šortek).
- 5.1.6 Čísla se musí výrazně barevně odlišit od barvy triček a být minimálně 10 cm vysoká. Páska tvořící číslo musí být minimálně 1,5 cm široká.

5.2 Povolené změny

- 5.2.1 Jestliže se obě družstva dostaví k utkání v tričkách stejné barvy, **losováním se rozhodne, kdo si je vymění.**
- 5.2.2 První rozhodčí může povolit jednomu nebo více hráčům:
- hrát v ponožkách a nebo v botách;
 - vyměnit si mokrá trička mezi sety za předpokladu, že nová odpovídají také propozicím turnaje a předpisům FIVB (prav. 5.1.5; 5.1.6).
- 5.2.3 Na požádání může hráči první rozhodčí povolit hrát se spodním tričkem a tréninkovými spodky (pod šortkami).

5.3 Zakázané předměty a dresy

- 5.3.1 Je zakázáno nosit jakékoliv předměty, které mohou vést ke zranění hráče jako jsou špendlíky, náramky, pevné obvazy apod.
- 5.3.2 Hráči mohou na vlastní nebezpečí nosit brýle.
- 5.3.3 Je zakázáno nosit dresy bez oficiálního očíslování (prav. 5.1.5; 5.1.6)

6 PRÁVA A ODPOVĚDNOSTI ÚČASTNÍKŮ

6.1 Oba hráči

- 6.1.1 Účastníci musí znát oficiální pravidla beachvolejbalu a řídit se jimi.
- 6.1.2 Účastníci musí přijímat rozhodnutí rozhodčích se zdvořilým chováním a bez toho, že by jim oponovali. V případě pochybnosti mohou požádat o vysvětlení.
- 6.1.3 Účastníci se musí chovat zdvořile a s úctou, v duchu **"fair play"**, nejen k rozhodčím, ale i k ostatním funkcionářům, svému spoluhráči, soupeřům a divákům.
- 6.1.4 Účastníci se musí vyvarovat činností nebo postojů zaměřených na ovlivňování rozhodnutí rozhodčích nebo zakrývání chyb vlastního družstva.
- 6.1.5 Účastníci se musí zdržet jednání vedoucího ke zdržování hry.
- 6.1.6 Domluva mezi členy družstva v průběhu utkání je dovolena.
- 6.1.7 V průběhu utkání, jestliže je míč "mimo hru", jsou oba hráči oprávněni hovořit s rozhodčím v těchto třech následujících případech (prav. 6.1.2):
- vyžádat si vysvětlení o použití a výkladu pravidel. Jestliže vysvětlení hráčům nevyhovuje, musí kterýkoliv z nich okamžitě oznámit prvnímu¹ rozhodčímu, že si vyhrazuje právo zaznamenat do zápisu o utkání svůj nesouhlas jako oficiální protest na konci utkání (prav. 25.2.4);
 - žádat povolení:
 - vyměnit si dresy nebo výstroj;
 - ověřit si číslo hráče, který má podávat;
 - zkontrolovat síť, míč, povrch hřiště, apod.;
 - upravit čáry na hřišti;
 - žádat o oddechové časy (prav. 19.3).
- Poznámka: hráči musí mít povolení od rozhodčího aby mohli opustit hrací plochu.
- 6.1.8 Na konci utkání:
- oba hráči poděkují rozhodčím a soupeřům;
 - jestliže již dříve kterýkoliv hráč oznámil nesouhlas prvnímu rozhodčímu, má právo to potvrdit zaznamenáním do zápisu o utkání jako oficiální protest (prav. 6.1.7 a/).

6.2 Kapitán

- 6.2.1 Před utkáním kapitán družstva:
- podepíše zápis o utkání;
 - zastupuje své družstvo při losování.
- 6.2.2 Na konci utkání kapitán družstva potvrzuje výsledek podpisem zápisu o utkání.

6.3 Umístění účastníků (obr. č. 2b)

Židle pro hráče musí být 5 m od postranní čáry a ne blíže než 3 m od stolku zapisovatele.

¹ Doplněno v překladu s ohledem na prav. 6.1.8 b/.

Kapitola třetí - **BOD, VÍTĚZSTVÍ V SETU A V UTKÁNÍ****7 BODOVACÍ SYSTÉM****7.1 Vítězství v utkání**

Utkání vyhrává to družstvo, které vyhrálo dva sety.

V případě nerozhodného stavu 1:1 na sety se hraje rozhodující (třetí) set do patnácti bodů s rozdílem nejméně 2 bodů (prav. 7.4).

7.2 Vítězství v setu

7.2.1 Set (s výjimkou rozhodujícího třetího setu) vyhrává družstvo, které získalo 21 bodů s rozdílem nejméně 2 bodů. V případě nerozhodného stavu 20-20 se ve hře pokračuje, dokud není dosaženo vedení jednoho z družstev dvoubodovým rozdílem (22:20, 23:21 apod.)

7.2.2 Rozhodující set se hraje v souladu s pravidlem 7.1.2.

7.3 Vítězství v rozeře

Kdykoliv družstvo chybuje při svém podání nebo ve vracení míče, nebo se dopustí jakékoliv jiné chyby, vyhrává rozehru družstvo soupeře s jedním z následujících důsledků:

7.3.1 Jestliže družstvo soupeře podávalo, získává bod a pokračuje v podání.

7.3.2 Jestliže družstvo soupeře přijímalo podání, **získává také bod a právo podávat**

7.4 Nepřítomné a neúplné družstvo

7.4.1 Odmítne-li družstvo hrát poté, co k tomu bylo vyzváno, je prohlášeno za nepřítomné a prohrává utkání skrečí s výsledkem **0:2 na sety a 0:21, 0:21 v každém setu na body**.

7.4.2 Družstvo, které se **ve stanovený čas** nedostaví na hřiště, je prohlášeno za nepřítomné se stejným výsledkem jako **je uvedeno** v pravidle 7.4.1

Družstvo, které je prohlášeno za neúplné v setu nebo utkání, prohrává set nebo utkání (prav. 9.1). Družstvu soupeře jsou přiděleny body nebo body a sety potřebné k vítězství v setu nebo v utkání. Neúplné družstvo si ponechává získané body a sety.

Kapitola čtvrtá - **PŘÍPRAVA NA UTKÁNÍ, STRUKTURA HRY****8 PŘÍPRAVA NA HRU****8.1 Losování**

Před rozcvičením provede první rozhodčí losování za přítomnosti kapitánů obou družstev. Vítěz losování si vybírá:

- a) buď právo podávat nebo přijímat podání nebo
- b) stranu hřiště.

Poraženému zůstává zbývající volba.

Pro druhý set má poražený v losování pro první set právo výběru z možností a) nebo b).

Před rozhodujícím setem se provádí nové losování.

8.2 Rozcvičení

Pokud měla družstva před utkáním k dispozici jiné hřiště, budou mít 3 minuty na rozcvičení u sítě. Jestliže tuto možnost neměla, mají na rozcvičení u sítě 5 minut.

9 SESTAVA DRUŽSTVA

9.1 Ve hře musí být vždy oba hráči každého družstva (prav. 4.1.1).

Nedovolují se střídání a výměny hráčů.

10 POSTAVENÍ HRÁČŮ**10.1 Postavení**

10.1.1 V okamžiku, kdy podávající udeří do míče, musí být každé družstvo uvnitř vlastního pole (vyjma podávajícího).

10.1.2 Hráči se mohou postavit do jakéhokoliv postavení. Není určené po-stavení na hřišti.

10.1.3 Nejsou chyby v postavení.

10.2 Pořadí postupu na podání

Pořadí postupu na podání musí být dodržováno po celý set (podle určení kapitánem družstva ihned po losování).

10.3 Chyba v pořadí postupu na podání

10.3.1 Chyba v pořadí postupu na podání vznikne ve chvíli, kdy podání není provedeno v souladu s pořadím postupu.

10.3.2 Zapisovatel musí správně ukazovat pořadí postupu na podání a opravovat hráče v chybném pořadí postupu.

Chyba v pořadí postupu je trestána ztrátou roze hry (prav. 12.2.1).

Kapitola pátá - ČINNOSTI VE HŘE

11 SITUACE VE HŘE**11.1 Míč ve hře**

Rozehra začíná zapískáním rozhodčího. Avšak míč je ve hře od okamžiku úderu do míče podávajícím hráčem.

11.2 Míč mimo hru

Rozehra končí zapískáním rozhodčího. Avšak, jestliže je zapískání důsledkem chyby vzniklé při hře, míč je mimo hru od okamžiku, kdy vznikla chyba (prav. 12.2.2).

11.3 Míč v hřišti

Míč je v hřišti, jestliže se dotkne povrchu hřiště, včetně vymezuujících čar (prav. 1.3).

11.4 Míč mimo

Míč je "mimo", když:

- a) dopadne na zem zcela mimo čáry vymezuující hřiště (bez doteku s nimi);
- b) se dotkne nějakého předmětu vně hřiště, stropu nebo osoby, která je mimo hru;
- c) se dotkne antének, provazů, sloupků nebo sítě vně postranních pásek a antének;
- d) v průběhu podání **nebo po třetím úderu družstva** přeletí vvislou rovinu sítě zcela nebo jen částečně vně prostoru přeletu (prav. 14.1.3; obr. č. 5).

12 CHYBY VE HŘE**12.1 Definice**

12.1.1 Každá herní činnost v rozporu s pravidly je chybou ve hře.

12.1.2 Rozhodčí posuzují chyby a stanovují důsledky v souladu s těmito pravidly

12.2 Důsledky chyby

12.2.1 Chyba je vždy postížena takto: soupeř družstva, které udělalo chybu, vyhrává rozehru v souladu s pravidlem 7.3.

12.2.2 Pokud nastanou dvě nebo více chyb následně po sobě, pouze první z nich se počítá.

12.2.3 Pokud se dvou nebo více chyb dopustí oba soupeři současně, posoudí se to jako "**oboustranná chyba**" a rozehra se opakuje.

13 HRA MÍČEM**13.1 Odbití družstva**

13.1.1 Každé družstvo je k vrácení míče přes síť oprávněno použít maximálně tři odbití.

13.1.2 Odbití družstva zahrnují nejen úmyslná odbití hráčem, ale i neúmyslné doteky míče.

13.1.3 Hráč nesmí odbít míč dvakrát po sobě (vyjma pravidla 13.4.3 a), b) a 18.2).

13.2 Současné doteky

13.2.1 Dva hráči se mohou dotknout míče současně.

13.2.2 Dotknou-li se dva spoluhráči míče současně, je to počítáno jako dvě odbití (vyjma po blokování, prav. 18.4.2).

Pokud se snaží dva spoluhráči hrát míč, ale pouze jeden se jej dotkne, je započítáno pouze jedno odbití.

Pokud se hráči srazí, není to chyba.

13.2.3 Dotknou-li se oba soupeři současně míče nad sítí a míč zůstane ve hře, družstvo, které získává míč, má právo na další tři odbití. Letí-li takovýto míč "**mimo**" je to chyba družstva na opačné straně.

Dotknou-li se oba soupeři současně míče nad sítí a dojde při tom k držení míče, není to považováno za chybu.

13.3 Odbití s dopomocí

K dosažení míče není hráči na hrací ploše (uvnitř hrací plochy) dovoleno použít dopomoci spoluhráče nebo vystoupit na jakýkoliv objekt či zařízení.

Avšak hráč, jehož počínání by vzápětí vedlo k chybě (doteku sítě nebo k překážení soupeři, apod.), může být spoluhráčem zastaven nebo zadržén.

13.4 Charakteristiky odbití

13.4.1 Míč se může dotknout kterékoliv části těla.

13.4.2 Míč musí být udeřen, ne chycen nebo hozen. Může se odrazit kterýmkoliv směrem.

Výjimky:

- a) v obranné akci po tvrdě vedeném útoku míčem. V tomto případě může být míč krátce držen vrchním odbitím prsty;
- b) dojde-li při současném doteku obou soupeřů nad sítí k držení míče.

13.4.3 Míč se může dotknout různých částí těla, pouze nastanou-li doteky současně.

Výjimky:

- a) při blokování mohou nastat následné doteky (prav. 18.4.2) jed-noho nebo více blokujících hráčů za předpokladu, že se vyskytnou v průběhu jedné akce;
- b) při prvním odbití míče družstvem, pokud není hráno vrchním odbitím prsty (vyjma prav. 13.4.2 a/), se může míč dotknout postupně různých částí těla za předpokladu, že se tyto doteky vyskytnou v průběhu jedné akce.

13.5 Chyby při hře míčem

13.5.1 **Čtyři odbití:** družstvo odbije míč čtyřikrát, dříve než jej vrátí (prav. 13.1.1).

- 13.5.2 **Odbití s dopomocí:** k dosažení míče uvnitř hrací plochy použije hráč dopomoci spoluhráče nebo přitom vystoupí na jakýkoliv předmět nebo zařízení (prav. 13.3).
- 13.5.3 **Držený míč:** hráč míč neudeří (prav. 13.4.2), pokud není v obranné akci (činnosti) proti tvrdě vedeném útoku míčem (prav. 13.4.2 a/) nebo když při současném doteku obou soupeřů nad sítí dojde k chvilkovému držení míče (prav. 13.4.2 b/).
- 13.5.4 **Dvojdotek:** hráč se dotkne míče dvakrát po sobě nebo se míč dotkne postupně různých částí jeho těla (prav. 13.1.3; 13.4.3).

14 MÍČ NA SÍTI

14.1 Přelet míče přes síť

- 14.1.1 Míč zahrnutý do pole soupeře musí přeletět síť uvnitř prostoru přeletu (obr. č. 5). Prostor přeletu je část svislé roviny sítě vymezený následovně:
- dole, horním okrajem sítě;
 - po stranách, anténkami a jejich pomyslným prodloužením;
 - nahore, stropem nebo zařízením (jestliže je nějaké).
- 14.1.2 Míč, který přeletěl svislou rovinu sítě do soupeřovy volné zóny (prav. 15) zcela nebo částečně vnějším prostorem přeletu, může být v rámci povoleného počtu odbití družstva zahrnut zpět za předpokladu, že:
- míč hraný zpět přeletí svislou rovinu sítě opět mimo prostor přeletu na téže straně hřiště.

Družstvo soupeře nesmí takové akci bránit.

- 14.1.3 Míč je "mimo" když: přeletí zcela spodní prostor přeletu pod sítí (obr. č. 5).
- 14.1.4 Hráč však může vstoupit do soupeřova pole za účelem zahrát míč dříve, než zcela přeletí spodní prostor přeletu sítě nebo přeletí mimo prostor přeletu (prav. 15.2).

14.2 Míč, který se dotkne sítě

Při přeletu sítě (prav. 14.1.1) se jí míč může dotknout.

14.3 Míč v síti

- 14.3.1 Míč zahrnutý do sítě může být zahrnut v rámci povolených tří odbití družstvem.
- 14.3.2 Protrhne-li míč oko sítě nebo ji strhne dolů, rozehra je anulována a opakuje se.

15 HRÁČ U SÍTĚ

Každé družstvo musí hrát ve svém poli a ve svém hracím prostoru. Míč však může být zahrnut zpoza volné zóny.

15.1 Přesáhnutí přes síť

- 15.1.1 Při bloku je blokujícímu hráči dovoleno dotknout se míče za sítí za předpokladu, že nepřekáží soupeři ve hře před nebo v průběhu jeho útočného úderu (prav. 18.3).
- Hráči je dovoleno přesáhnout rukou za síť po jeho útočném úderu za předpokladu, že úder do míče byl proveden ve vlastním hracím prostoru.

15.2 Proniknutí do soupeřova prostoru, pole nebo volné zóny

Hráč může proniknout do soupeřova prostoru, pole nebo volné zóny za předpokladu, že nepřekáží soupeři ve hře.

15.3 Dotek sítě

- 15.3.1 Je zakázáno dotknout se jakékoliv části sítě nebo antének (vyjma prav. 15.3.4).
- 15.3.2 Po odbití míče se může hráč dotknout sloupku, provazů nebo jakéhokoliv jiného předmětu vně celkové délky sítě za předpokladu, že tato činnost nepřekáží ve hře.
- 15.3.3 Je-li míč zahrnutý do sítě příčinou toho, že se síť dotkne soupeře, nejedná se o chybu.
- 15.3.4 Náhodný kontakt vlasů se sítí není chybou.

15.4 Chyby hráče u sítě

- 15.4.1 Hráč se v prostoru soupeře dotkne míče nebo protihráče před nebo v průběhu soupeřova útočného úderu (prav. 15.1.1).
- 15.4.2 Hráč pronikne do soupeřova prostoru, pole nebo volné zóny a překáží mu ve hře (prav. 15.2).
- 15.4.3 Hráč se dotkne sítě (prav. 15.3.1).

16 PODÁNÍ

16.1 Definice

Podání je uvedení míče do hry správným podávajícím hráčem, který udeří míč jednou rukou nebo paží v zóně podání.

16.2 První podání v setu

První podání v setu provádí družstvo určené losováním (prav. 8.1).

16.3 Pořadí postupu na podání

Po prvním podání v setu se podávající hráč určuje následovně:

- vyhraje-li podávající družstvo rozehru, hráč, který podával předtím, podává znovu;
- vyhraje-li přijímající družstvo rozehru, získává právo podávat a hráč, který naposledy nepodával, bude podávat.

16.4 Povolení podání

První rozhodčí povolí podání, jakmile zkontroluje, že obě družstva jsou připravena ke hře, správný podávající drží míč a nachází se za koncovou čarou (obr. č. 11/1).

16.5 Provedení podání

- 16.5.1 Podávající hráč se může volně pohybovat v zóně podání. V okamžiku úderu do míče nebo odrazu při podání ve výskoku se podávající nesmí dotknout hřiště (včetně koncové čáry) nebo povrchu hrací plochy mimo zónu podání. Jeho chodidla nesmí šlápnout pod koncovou čáru. Po úderu může hráč vstoupit či dopadnout mimo zónu podání nebo do hřiště.
- 16.5.2 Jestliže se čára pohne následkem pohybu písku tlačeního podávajícím, není to považováno za chybu.
- 16.5.3 Podávající hráč musí udeřit do míče v průběhu **pěti** sekund po zapískání prvního rozhodčího jímž dává pokyn na podání.
- 16.5.4 Podání provedené před zapískáním rozhodčího je anulováno a opakováno.
- 16.5.5 Míč musí být udeřen jednou rukou nebo kteroukoliv částí paže poté, co byl nadhozen nebo puštěn a předtím, než se dotkne hrací plochy.
- 16.5.6 Jestliže se míč, poté co byl nadhozen nebo puštěn podávajícím, dotkne hrací plochy, aniž by byl podávajícím dotknut či chycen, je to považováno za podání.
- 16.5.7 Žádný další pokus na podání není dovolen.

16.6 Clonění

Spoluhráč podávajícího hráče nesmí bránit cloněním soupeři ve výhledu na podávajícího nebo dráhu letu míče. Na žádost soupeře se musí posunout stranou (obr. č. 6).

16.7 Chyby při podání

Následující chyby vedou ke změně podání.

Podávající:

- a) poruší pořadí postupu na podání (prav. 16.3);
- b) neprovede podání správně (prav. 16.5).

16.8 Chyby po úderu do míče při podání

Po správně provedeném úderu do míče se podání stává chybou, jestliže míč:

- a) se dotkne hráče podávajícího družstva nebo nepřeletí svislou rovinu sítě;
- b) letí "mimo" (prav. 11.4).

17 ÚTOČNÝ ÚDER

17.1 Definice

- 17.1.1 Všechny akce, po kterých míč směřuje do pole soupeře, kromě podání a bloku, jsou považovány za útočné údery.
- 17.1.2 Útočný úder je dokončený v okamžiku, kdy míč přeletí zcela svislou rovinu sítě nebo se dotkne bloku.
- 17.1.3 Hráči mohou dokončit útočný úder v jakékoliv výšce, za předpokladu že dotek míče nastal uvnitř vlastního hracího prostoru (vyjma prav. 17.2.4).

17.2 Chyby při útočném úderu

- 17.2.1 Hráč udeří do míče uvnitř hracího prostoru družstva soupeře (prav. 15.1.2).
- 17.2.2 Hráč zahraje míč "mimo" (prav. 11.4).
- 17.2.3 Hráč dokončí útočný úder odbitím prsty - ulitím otevřenou dlaní sho-ra nebo zdola.
- 17.2.4 Hráč dokončí útočný úder ze soupeřova podání, jestliže je míč zcela nad úroveň horního okraje sítě.
- 17.2.5 Hráč dokončí útočný úder vrchním odbitím prsty, jehož dráha není kolmá na osu ramen kromě toho, kdy přihrával svému spoluhráči.

18 BLOK

18.1 Definice

Blokování je činnost hráčů v blízkosti sítě jejímž účelem je zabránit přeletu míče od soupeře tím, že sáhnou výše, než je horní okraj sítě (obr. č. 7).

Odbití blokujícím

První odbití po bloku může být provedeno kterýmkoliv hráčem včetně toho, který se dotkl míče při bloku.

Blok v prostoru soupeře

Při blokování může hráč umístit své ruce a paže za síť za předpokladu, že jeho činnost nepřekáží soupeři ve hře. Není tedy dovoleno dotknout se míče za sítí, dokud soupeř neprovedl útočný úder.

18.4 Dotek bloku

- 18.4.1 Dotek bloku je počítán jako odbití družstva. Po doteku bloku má blokující družstvo pouze další dvě odbití.
- 18.4.2 U jednoho nebo více blokujících se mohou vyskytnout následné (rychlé a spojitě) doteky za předpokladu, že jsou uskutečněny v průběhu jedné akce. Toto je počítáno jako pouze jedno odbití družstva (prav. 18.4.1).
- 18.4.3 Tyto doteky mohou nastat s kteroukoliv částí těla.

18.5 Chyby při blokování

- 18.5.1 Blokující se dotkne míče v prostoru soupeře buď před nebo současně s útočným úderem soupeře (prav. 18.3).
Hráč blokuje míč v prostoru soupeře z vnější strany anténky.
- 18.5.3 Hráč blokuje soupeřovo podání.
Míč od bloku letí "mimo".

Kapitola šestá - **ODDECHOVÝ ČAS A ZDRŽOVÁNÍ****19 ODDECHOVÉ ČASY****19.1 Definice**

Oddechový čas je řádné přerušení hry a trvá 30 sekund.

Ve světových soutěžích FIVB, je v prvním a druhém setu automaticky dán další - tzv. technický oddechový čas - vždy, když součet dosud získaných bodů oběma družstvy dosáhne 21.

19.2 Počet oddechových časů

Každé družstvo má v jednom setu nárok na maximálně **jeden** oddechové čas.

19.3 Žádosti o oddechový čas

Oddechové časy mohou být vyžadovány hráči pouze, když je míč mimo hru a před zapískáním na podání, ukázáním odpovídajícího znamení rukou. (obr. č. 11/4). Oddechové časy mohou následovat jeden po druhém bez nutnosti znovu zahájit hru.

Hráči musí mít souhlas rozhodčích k opuštění hrací plochy.

19.4 Neoprávněné žádosti

Žádost o oddechový čas je neoprávněná mezi jiným:

- a) během roze hry nebo v okamžiku, či po zapískání na podání (prav. 19.3);
- b) po vyčerpání povoleného počtu oddechových časů (prav. 19.2).

Jakákoliv neoprávněná žádost, která neovlivní hru nebo ji nezdrží, by měla být odmítnuta bez postihu až do okamžiku, kdy je ve stejném setu opakována (prav. 20.1 b/).

20 ZDRŽOVÁNÍ HRY**20.1 Způsoby zdržování**

Neoprávněná činnost družstva, která brání znovuzahájení hry je zdržováním a mezi jiným zahrnuje:

- a) prodloužování oddechových časů i po pokynu rozhodčího k za-hájení hry;
- b) opakování neoprávněné žádosti ve stejném setu (prav. 19.4);
- c) zdržování hry (doba mezi ukončením roze hry a zapískáním na podání by za normálních podmínek měla být maximálně dvanáct sekund).

20.2 Sankce za zdržování

20.2.1 První zdržování družstvem v setu je sankcionováno „**napomenutím za zdržování**“.

20.2.2 Druhé a každé následující zdržování jakéhokoliv typu stejným družstvem v setu znamená chybu a je sankcionováno „**trestem za zdržování**“: ztrátou roze hry.

21 VÝJIMEČNÁ PŘERUŠENÍ HRY**21.1 Zranění**

Vyskytne-li se vážné zranění v době, kdy je míč ve hře, musí rozhodčí okamžitě přerušit hru.

Roze hra se opakuje.

21.1.2 Zraněnému hráči je poskytnut čas na zotavení v trvání maximálně **pěti** minut, **a to jedenkrát za utkání**. Rozhodčí musí povolit akreditovanému lékaři vstup do hřiště a ošetřit hráče. Pouze rozhodčí může povolit hráči beztrestně opustit hrací plochu. Po skončení pětiminutového času na zotavení, rozhodčí zapíská a vyzve hráče, aby pokračoval ve hře. V tuto chvíli pouze hráč rozhoduje o tom, jestli je schopen pokračovat ve hře nebo ne.

Jestliže hráč po uplynutí času na zotavení není schopen hrát nebo se nevrátil na hrací plochu, jeho družstvo je prohlášeno za „neúplné“ (prav. 7.5.3 ; 9.1).

Ve výjimečných případech se může akreditovaný lékař a technický supervisor postavit proti návratu zraněného hráče do hry.

Poznámka: čas na zotavení se počítá od chvíle, kdy se akreditovaný lékař dostaví na hřiště k ošetření hráče. V případě, že lékař není v dosahu, čas na zotavení začíná běžet od chvíle, kdy rozhodčí rozhodne o jeho čerpání.

21.2 Vnější zásah

Vyskytne-li se během hry jakýkoliv vnější zásah, musí být hra zastavena a roze hra opakována.

21.3 Prodloužená přerušení

Je-li utkání přerušeno vlivem nepředpokládaných okolností, první rozhodčí, pořadatel a řídicí výbor, je-li zřízen, rozhodnou o opatřeních k obnově normálních podmínek.

21.3.1 Jestliže se vyskytne jedno nebo více přerušení, jejichž celková délka trvání nepřekročí čtyři hodiny, utkání pokračuje se stejným počtem dosažených bodů, ať již pokračuje na stejném nebo jiném hřišti.

Výsledky odehraných setů zůstávají v platnosti.

21.3.2 Jestliže se vyskytne jedno nebo více přerušení, jejichž celková doba trvání překročí čtyři hodiny, je celé utkání opakováno.

22 VÝMĚNY POLÍ A PŘESTÁVKY**22.1 Výměny polí**

22.1.1 **Družstva si mění pole vždy po odehrání sedmi bodů (pro 1. a 2. set) a pěti bodů (pro třetí set)**

22.2 Přestávky

22.2.1 Přestávka mezi každým setem trvá 1 minutu.

V průběhu přestávky před rozhodujícím setem, první rozhodčí provede losování v souladu s pravidlem 8.1

22.2.2 Družstva si mění pole okamžitě bez jakéhokoliv zdržení.

22.2.3 Jestliže k výměně polí nedojde ve stanovenou dobu, uskuteční se v tom okamžiku, kdy se tato chyba zjistí. Bodový stav v okamžiku této výměny zůstane zachován.

Kapitola sedmá - **NEVHODNÉ CHOVÁNÍ****23 NEVHODNÉ CHOVÁNÍ**

Nevhodné chování člena družstva vůči funkcionářům, soupeřům, svému spoluhráči nebo divákům je rozděleno do tří kategorií podle závažnosti přestupku.

23.1 Kategorie

23.1.1 Nesportovní chování: argumentace, zastrašování apod.

23.1.2 Hrubé chování: jednání v rozporu s dobrými mravy nebo morálními principy, vyjadřování pohrdání.

23.1.3 Urážlivé chování: nadávky, urážlivá slova nebo gesta.

23.1.4 Agrese: tělesné napadení nebo pokus o tělesné napadení.

23.2 Sankce

V souladu s posouzením prvního rozhodčího a v závislosti na stupni závažnosti přestupku jsou používány následující sankce (musí být zaznamenány do zápisu o utkání):

23.2.1 **Upozornění na nevhodné chování:** za nesportovní chování není uložena žádná sankce, ale člen družstva, kterého se to týká, je upozorněn na opakování tohoto chování v tomtéž setu.

23.2.1 **Trest za nevhodné chování:** za hrubé chování nebo opakování nesportovního chování je družstvo sankcionováno ztrátou rozehry.

23.2.2 **Vyloučení:** opakované hrubé nebo urážlivé chování je potrestáno vyloučením. Člen družstva, který byl sankcionován, musí opustit hrací plochu a jeho družstvo je prohlášeno za „neúplné“ v setu (prav. 7.4.3; 9.1).

23.2.3 **Diskvalifikace:** za agresi musí hráč opustit hrací plochu a jeho družstvo je prohlášeno za „neúplné“ v utkání (prav. 7.5.3; 9.1).

23.3 Stupnice sankcí

Nevhodné chování je sankcionováno podle stupnice sankcí (obr. č. 9c).

Hráč může v jednom setu obdržet více než jeden trest za nevhodné chování.

Podle své povahy jsou sankce kumulovány, avšak pouze v průběhu daného setu.

Diskvalifikace za agresi si nevyžaduje předchozí sankce.

23.4 Nevhodné chování před a mezi sety

Jakékoliv nevhodné chování, které se vyskytne před a nebo mezi sety, je sankcionováno podle stupnice sankcí (obr. č. 9c) a sankce je uplatněna v následujícím setu.

Kapitola osmá - **SBOR ROZHODČÍCH A PROCEDURY****24 SBOR ROZHODČÍCH A PROCEDURY****24.1 Složení**

Sbor rozhodčích pro utkání se skládá z následujících funkcionářů:

- a) první rozhodčí,
- b) druhý rozhodčí,
- c) zapisovatel,
- d) čtyři (dva) čároví rozhodčí.

Jejich rozmístění je znázorněno na obr. č. 10.

24.2 Procedury

24.2.1 Pouze první a druhý rozhodčí mohou v průběhu utkání dávat znamení zapískáním:

- a) první rozhodčí dává znamení pro podání, které zahajuje rozehru;
- b) první a druhý rozhodčí oznamují konec rozehry za předpokladu, že jsou si jisti, že se stala chyba a znají její podstatu.

24.2.2 V průběhu přerušení hry mohou zapískat proto, aby dali najevo, že povolují nebo zamítají žádost družstva.

24.2.3 Okamžitě poté, co rozhodčí zapískal, aby ukončil rozehru, musí pomocí oficiálních znamení pažemi označit (prav. 29.1):

- a) družstvo, které bude podávat;
- b) podstatu chyby (je-li to nezbytné);
- c) chybujícího hráče (je-li to nezbytné).

25 PRVNÍ ROZHODČÍ

25.1 Umístění

První rozhodčí plní své úkoly vsedě nebo vstoje na stoličce rozhodčího, umístěné na jednom konci sítě. Jeho oči musí být přibližně 50 cm nad sítí (obr. č. 10).

25.2 Pravomoc

25.2.1 První rozhodčí řídí utkání od začátku až do konce. Má pravomoc nad všemi členy sboru rozhodčích a členy družstev. V průběhu utkání jsou rozhodnutí prvního rozhodčího konečná. Je oprávněn změnit rozhodnutí ostatních členů sboru rozhodčích, jestliže je přesvědčen, že se mylí.

První rozhodčí může vyměnit členy sboru rozhodčích, kteří nevykonávají svou funkci správně.

25.2.2 První rozhodčí také dohlíží na činnost sběračů míčů.

25.2.3 První rozhodčí má právo rozhodnout o jakékoliv záležitosti, týkající se utkání, včetně těch, které nejsou uvedeny v pravidlech.

25.2.4 První rozhodčí nesmí připustit diskusi o svých rozhodnutích. Na žádost hráče však první rozhodčí vysvětlí použití nebo výklad pravidel, na jejichž základě rozhodl.

Jestliže hráč nesouhlasí s vysvětlením a **formálně protestuje, musí první rozhodčí povolit zahájení „protestního protokolu“**.

25.2.5 První rozhodčí je zodpovědný před i v průběhu utkání za rozhodnutí, zda hrací plocha a podmínky splňují požadavky hry.

25.3 Odpovědnosti

25.3.1 Před utkáním první rozhodčí:

- a) kontroluje hrací plochu, míče a další vybavení;
- b) provádí losování s kapitány družstev;
- c) řídí na rozsvícení družstev.

25.3.2 V průběhu utkání je pouze první rozhodčí oprávněn:

- a) udělovat sankce za nevhodné chování a zdržování;
- b) rozhodnout o:
 - chybách podávajícího hráče;
 - clonění podávajícího družstva;
 - chybách ve hře míčem;
 - chybách nad sítí a v její horní části.

26 DRUHÝ ROZHODČÍ

26.1 Umístění

Druhý rozhodčí vykonává svou funkci vstoje blízko sloupku, mimo a na opačné straně hřiště, než je první rozhodčí, čelem k němu (obr. č. 10).

26.2 Pravomoc

Druhý rozhodčí je pomocníkem prvního rozhodčího, ale má také svůj vlastní rozsah pravomocí (prav. 26.3). Přestane-li být první rozhodčí schopen pokračovat ve své činnosti, druhý rozhodčí ho může nahradit.

Druhý rozhodčí může, bez zapískání, také signalizovat chyby mimo svůj rozsah pravomocí, avšak nesmí na prvního rozhodčího naléhat.

Druhý rozhodčí řídí práci zapisovatele.

Druhý rozhodčí povoluje oddechové časy a výměny polí, kontroluje jejich trvání a zamítá neoprávněné žádosti.

Druhý rozhodčí kontroluje počet oddechových časů využitých každým družstvem a oznamuje druhý oddechový čas prvnímu rozhodčímu a dotyčným hráčům.

V případě zranění hráče povoluje druhý rozhodčí čas na zotavení (prav. 21.1.2).

Druhý rozhodčí v průběhu utkání kontroluje, zda míče stále vyhovují předpisům.

26.3 Odpovědnosti

26.3.1 Během utkání druhý rozhodčí rozhoduje, píská a signalizuje:

- a) dotek hráče se spodní částí sítě a s anténkou na své straně hřiště (prav. 15.3.1);
- b) překážení ve hře v důsledku proniknutí do soupeřova pole a prostoru pod sítí (prav. 15.2);
- c) míč, který přeletěl svíslou rovinu sítě mimo prostor přeletu nebo se dotkl anténky na jeho straně hřiště (prav. 11.4);
- d) dotek míče s předmětem mimo hrací plochu (prav. 11.4).

27 ZAPISOVATEL

27.1 Umístění

Zapisovatel plní svoji funkci vsedě u stolku zapisovatele na opačné straně hřiště než první rozhodčí a čelem k němu (obr. č. 10).

Odpovědnosti

V souladu s pravidly a ve spolupráci s druhým rozhodčího vede zápis o utkání.

27.2.1 Před utkáním a setem zaznamenává zapisovatel data o utkání a družstvech v souladu s platnými předpisy; zajišťuje podpisy kapitánů.

27.2.2 Během utkání zapisovatel:

- a) zaznamenává dosažené body a zajišťuje, aby bodový stav na ukazateli byl správný;
- b) kontroluje pořadí postupu na podání jednotlivých hráčů v daném setu;
- c) ukazuje pořadí postupu na podání každého družstva tím, že ukazuje číslo 1 nebo 2 odpovídající hráči, který má podávat. Zapisovatel okamžitě oznamuje rozhodčím jakoukoliv chybu (pořadí postupu);
- d) zaznamenává oddechové časy, kontroluje jejich počet a informuje druhého rozhodčího;
- e) oznamuje rozhodčím, že žádost o oddechový čas je neoprávněná (prav. 19.4);
- f) ohlašuje rozhodčím konce setů a výměny polí.

27.2.3 Na konci utkání zapisovatel:

- a) zaznamená konečný výsledek;
- b) podepíše zápis a zajistí podpisy kapitánů družstev a potom i rozhodčích;
- c) v případě protestu (prav. 6.1.7 a/) zapíše nebo dovolí dotyčnému hráči zapsat do zápisu o utkání jeho vyjádření k předmětu protestu.

28 ČÁROVÍ ROZHODČÍ**28.1 Umístění**

V oficiálních mezinárodních utkáních je povinné mít dva čárové rozhodčí. Čároví rozhodčí stojí v opačných rozích úhlopříčky hřiště ve vzdálenosti 1 až 2 metry od rohu.

Každý z nich kontroluje jak koncovou tak i postranní čáru na své straně (obr. č. 10).

28.1.2 Jsou-li ve funkci čtyři čároví rozhodčí, stojí ve volné zóně ve vzdálenosti 1 až 3 metry od každého rohu hřiště v myšleném prodloužení čáry, kterou kontrolují (obr. č. 10).

28.2 Odpovědnosti

28.2.1 Čároví rozhodčí plní své funkce použitím praporků (30 x 30 cm), jak ukazuje obrázek č. 12:

- a) signalizují míč „v hřišti“ a míč „mimo“, kdykoliv míč dopadne na zem poblíž jejich čar(y);
- b) signalizují doteky přijímajícího družstva, míče letícího „mimo“;
- c) signalizují míč letící přes síť mimo prostor přeletu, míč se dotkne anténky, apod. (prav. 14.1.1).

Za znamení je v první řadě odpovědný čárový rozhodčí, který je nejbližší k dráze letu míče.

Čároví rozhodčí, kteří jsou zodpovědní za koncové čáry, signalizují chyby nohou podávajícího hráče (prav. 16.5.1).

Na žádost prvního rozhodčího musí čárový rozhodčí své znamení zopakovat.

29 ZNAMENÍ ROZHODČÍCH**29.1 Znamení rozhodčích pažemi (obr. č. 11)**

Rozhodčí a čároví rozhodčí musí pomocí oficiálního znamení paží označit podstatu odpískané chyby nebo důvod povoleného přerušení hry následujícím způsobem:

Rozhodčí ukáže družstvo, které bude podávat.

Znamení musí být po krátkou dobu drženo a je-li prováděno pouze jednou paží, potom se znamení provádí paží na straně družstva, které se dopustilo chyby nebo předneslo žádost.

Jestliže je to potřeba, rozhodčí nakonec ukáže chybujícího hráče nebo tým, který žádá o přerušení.

Znamení čárových rozhodčích praporkem (obr. č. 12)

Čárový rozhodčí musejí označit podstatu oznámené chyby oficiálním znaméním praporkem a toto znamení po krátkou dobu podržet.